

Otto Hoffmann (1837 – 1908) - durpių kraiko fabriko įkūrėjas

Hoffmann šeimos kapavietė Šilutės evangelikų liuteronų kapinėse.

Apie Ottą Hoffmaną rašo:

- „1882 m. pirklys **Otas Hofmanas** (Otto Hoffmann) įsteigė prie Traksėdžių k. durpių kraiko fabriką, kuris tapo vienu geriausių fabrikų Šiaurės rytų Vokietijoje. 1908 m. fabriko vadovavimą perėmė Šilutės dvaro savininkas Hugas Šojus (Hugo Scheu), kuris padidino gamybą.“
http://www.pamarys.lt/publ/laikini/Istorines_datos_ir_asmenybes.pdf
- Ostpreußische Torfstreu-Fabrik Aktiengesellschaft, Heydekrug, Šilutės durpių fabrikas. Aukštumalos pelkės pakraštyje 1882 Šilutės pirklys **Otto Hoffmannas** su kitais įkūrė Rytprūsių durpių fabriką (pagrindinis kapitalas 50 000 markių). Jis pastatytas prie geležinkelio ruožo Šilutė–Klaipėda, šalia Traksėdžių. Gamino įvairius durpių produktus. 1898 planuota gaminti popierių, steariną ir parafiną. 1890–1900 per metus pagamindavo 500–3000 t durpių produktų. 1897 pagaminta 3 mln. durpių gabalų (pigaus kuro), didžioji dalis vežta į Tilžę. 1897 vasarą dirbo 200 darbininkų. Iš pradžių daug produkcijos eksportuota į Angliją, bet dėl jūrinio transporto didelių mokesčių tokia prekyba neapsimokėjo. Pagrindinis vartotojas tapo Rytprūsiai ir kita Prūsijos dalis. Daug produkcijos pirkto bendrovės Karaliaučiuje ir Dancige. Tik apie 1000 t metinės produkcijos likdavo Klaipėdos krašte.
<https://www.mle.lt/straipsniai/ostpreussische-torfstreu-fabrik-aktiengesellschaft-heydekrug>
- Pertras Jakštas rašo: „1882 m. sumanus ir apsukrus pirklys **Otto Hoffman**, žinodamas, kad Aukštumalės pelkėje yra daug neperpuvusių durpių, įsteigė „Rytprūsių durpių kraiko fabriko“ akcinę bendrovę su 25.000 markių kapitalu. Be jo paties, pirmieji akcininkai buvo: pirklys Schmitt ir ekonomijos patarėjas Hugo Scheu iš Šilutės, advokatas Franz Neumann iš Tilžės, pirklys Melior iš Berlyno ir pirklys Litty iš Klaipėdos. Po metų (1883 m.) pagrindinis kapitalas buvo padidintas iki 50.000 markių.
Fabriką įkūrė pelkės pakraštyje prie Šilutės – Klaipėdos geležinkelio ir plento. Iš valdžios išnuomojo pelkės gabalą, mokant 400 markių už ha ir iškasant 1 metro storumo durpių sluoksnį. Durpes kasdavo plytų pavidalo gabalais, džiovindavo ore, paskui tam tikroje mašinoje juos smulkindavo ir leisdavo per sieta, po kuriuo iškrisdavo smulkmenos. Iškedentas durpes presuodavo į gniužulus iki 3 centnerių svorio ir surišdavo viela. Atliekas iš po sieto taip pat sunaudodavo. Durpės būdavo labai geras kraikas, ypač tais metais, kai ūkininkai turėdavo mažiau šiaudų. Durpių kraikas gerai sugeria srutas ir amoniaką ir tampa naudinga trąša dirvai. Atliekas sunaudodavo tuščiavidurėms sienoms užpildyti, dezinfekcijos reikalams, indams ir kitiems dūžtantiems daiktams įpakuoti, vamzdžiams apvynioti žiemos metu ir kitokiems reikalams.

Šis fabrikas garsėjo visoje siaurės rytų Vokietijoje. Vokietijos Žemės ūkio draugijos rengiamose kilnojamosiose parodose Magdeburge, Bremene, Miunchene, Berlyne, Karaliaučiuje, Poznanėje, Karaliaučiaus ir Tilžės pramonės parodose fabriko gaminiai būdavo apdovanojami medaliais. Fabrikas dalyvavo ir pasaulinėje St.Laeis parodoje ir gavo aukso medalį. Iš pradžių fabrikas pagamindavo po 6000 centnerių (cnt.) durpių. 1904 m. pagamino 100.000 cnt., o 1911 m. iškasa 6 ha, pagaminta 600 vagonų durpių ir gauta 200.000 markių pajamų. Akcininkai gavo 20% dividendų. Ypač ėmė kilti fabriko produkcija, kai 1908 m. generaliniu bendrovės tvarkytoju tapo ekonomijos patarėjas H.Scheu. Jam tvarkant, fabrikas pagamindavo kraiko iki 900 vagonų per metus.“

<http://silaine.lt/silaine/vadovas-po-silutes-miesta-iv-d/>

<https://www.facebook.com/SilutesMuziejus/photos/a.330726333667814/5334753619931702/>

Durpių fabriko administracinis pastatas dab. Kalinausko gatvėje

Klaipėdos g. 4, Šilutė

Pastatas statytas XX a. pr., jo savininkas buvo **Hoffmann Otto**, vėliau 1921-1943 pastatas priklausė Olgai Schmiedtke, po karo nacionalizuotas.

<https://www.lrytas.lt/verslas/sekmes-istorijos/2019/02/10/news/antrojo-pasaulinio-karo-metus-menanti-valgykla-atgime-nauji-savininkai-kiti-patiekalai-9078863>

- Tilžės 7, Heydekrug namo savininkas- **Hoffmann Otto** (greičiausiai sūnaus g.1866m) [http://wiki-de.genealogy.net/Tilsiter Stra%C3%9Fe in Heydekrug#Haus Nr.7](http://wiki-de.genealogy.net/Tilsiter_Stra%C3%9Fe_in_Heydekrug#Haus_Nr.7)
- Otto Hoffmann žemės savininkas Rupkalviuose 1909m.

<http://wiki-de.genealogy.net/Rupkalwen/Bewohner>

- Taikos (Domrichstrasse) gatvė. Ji yra prie vietinės ligonių kasos, kuriai vadovauja Tauregg, vėliau – Kleinschmidt. Profsąjungos sekretorius Kislak gyvena čia taip pat. Na, o mažas neišvaizdus namelis priklauso fabrikantui Vonberg. Šiek tiek atokiau nuo gatvės matosi cemento fabrikas, greta senojo ir jaunojo Vonberg'ų kontora ir butas. Kaimyniniame name įsikūręs jaunojo Rose kino teatras, **Hoffmann viešbutis**, kuriame visada galima paragauti puikios Bernoth sriubos. Priešais – Ambraß stiklo parduotuvė ir anglių prekybos namai. Tame pačiame name yra taip pat panelės Fried Schossau raštinės reikmenų krautuvė. Ji ribojasi su Max Dingfeld butu ir parduotuve.
https://www.silaineskrastas.lt/kultura/silaines-sodas/pasakojimas-is-silutes-praities-ii-dalis/?fbclid=IwAR2ZsRFjwZ4sZB8G44_-rixryLph1EUBDeIO2cAoSCxA7z2pmqZrz70cpTQ

2021 m. durpių kraiko fabriko įkūrėjo Otto Hoffmann šeimos kapavietę pastebėjo ir istorinę medžiagą surinko istorijos mokytoja Laima Toliušienė.

Lietuvinkų bendrijos "Mažoji Lietuva" pirmininkė Renata Čėsnaite – Čėsnienė kreipėsi į UAB Klasmann-Deilmann Šilutė su prašymu padėti sutvarkyti kapavietę.

Socialiai atsakingos veiklos principus įgyvendinanti įmonė prisidėjo prie Mažosios Lietuvos krašto istorijos išsaugojimo ir finansavo kapavietės rekonstrukcijos darbus.

Prie šios iniciatyvos prisidėjo Audrius Benkunskas, Edvardas Jurjonas, Andrius Čėčkauskas, Dovydas Macijauskas, Deividas Bukantas ir Liudas Puškorius.

Darbų koordinatorius Kęstutis Zdanevičius.

Informaciją parengė Šilutės pirmosios gimnazijos istorijos mokytoja Laima Toliušienė.